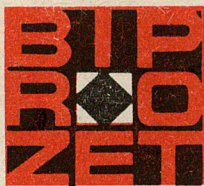

Biuro Projektowo-Technologiczne
Przemysłu Rolnego i Organizacji
Przedsiębiorstw Rolnych „BIPROZET”

BIURO STUDIÓW I DOKUMENTACJI POROZUMIENIOWYCH
BIURO PROJEKTOWO-TECHNOLOGICZNE
PRZEMYSŁU ROLNEGO I ORGANIZACJI
PRZEDSIĘBIORSTW ROLNYCH „BIPROZET”

00-041 WARSZAWA UL. JASNA 14/16

PRACOWNIA

: Bolna we Wrocławiu, ul. Łaciarska 4

OPRACOWANIE

: Ewidencja założeń ogrodowo-parkowych

MIEJSCOWOŚĆ

: Obera

Gmina: Lubin

WOJEWÓDZTWO: Legnica

ZLECENIODAWCA

: Biuro Dokumentacji Zabytków w Legnicy

NR UMOWY: 02 / 197 / 83 / 144 / BRANŻA:

NR EGZ.

8160
3918

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
PAMIĘCI I KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244

Nr inw. 3948

BIBLIOTEKA

Zarząd Ochrony i Konserwacji Zespołu Pałac - Łódź

Nr inw. 3948

ANALIZA I OCENA WARTOŚCI ZABYTKOWYCH ZAŁOŻEŃ ZIELENI

Park, ogród, aleja, zieleń towarzysząca Rodzaj parku/ogrodu: klasztorny, zamkowy, pałacowy, dworski, miejski Czas powstania: II poł. XIX w. Forma stylowa: krajobr. natural. Wielkość: 3,2 ha.		Nazwa: OBORA Adres: gm. Lubin Województwo: Legnica Użytkownicy: PGR					
K R Y T E R I A		0	1	2	3	4	
		zły	mierny	db	b. db		
A	I. Wartości zabytkowe	Stopień przetrwania elementów dawnego układu przestrzennego					
		1. Osie i ciągi kompozycji (relacja z architekturą)		+			
		2. Układ dróg	+				
		3. Stopień przetrwania starodrzewia			+		
		4. Układ wodny i pierw. ukształt. terenu			+		
		5. Zachowanie dawnych elementów architektury i małej architektury	+				
	II.	Wartość układu przestrzennego					
		1. Jednorodność stylu całego układu lub wysoka czytelność nawarstwień stylowych	+				
		2. Wartość historyczna układu (dawność)		+			
		3. Wartość obiektów architektury			+		
		4. Reprezentatywność lub unikalność w skali regionu lub kraju	+				
		5. Wartości krajobrazowe i estetyczne			+		
	III.	Wartości tradycji historycznej (w sensie potencjonalnych walorów turystycznych)					
		1. Związek obiektu z postaciami lub wydarzeniami historycznymi	+				
	Wartości zabytkowe ogółem		10				
B	I. Wartości przyrodnicze i ekologiczne	Wartości przyrodnicze i ekologiczne					
		1. Rzadkie gatunki drzew i krzewów	+				
		2. Drzewa o charakterze pomników przyrody	+				
		3. Intensywność zadrzewienia		+			
		4. Stan zdrowotny drzewostanu			+		
		5. Znaczenie ekologiczne		+			
	Wartości przyrodnicze ogółem		4				
Ogólna ocena obiektu		14					

Analizę sporządził: *efc*

Data: 4. VII - 83.

Uwaga dotycząca koniecznej doraźnej interwencji w zakresie zmiany sposobu użytkowania obiektu oraz działań konserwatorskich w odniesieniu do zadrzewienia i obiektów architektonicznych — podać na odwrocie karty!

pałac i minie. (XVI w.)

głównie zadrzewienie parkowe!

zdrzewienie parkowe

BIURO PROJEKTOWO-TECHNOLOGICZNE
PRZEMYSŁU ROLNEGO I ORGANIZACJI
PRZEDSIĘBIORSTW ROLNYCH „BIPROZET”

CENTRALA 00-041 WARSZAWA UL. JASNA 14/16
TELEFON 27-05-01 • TELEX 81-25-26

PRACOWNIA — ODDZIAŁ : Rolna we Wrocławiu

PRACOWNIA : Rolna

OPRACOWANIE : Ewidencja założeń ogrodowo-parkowych

MIEJSCOWOŚĆ : Obora Gmina: Lubin
WOJEWÓDZTWO: legnickie

ZLECENIODAWCA : Biuro Dokumentacji Zabytków
Legnica

NUMER UMOWY
23/187/PR/11/82

BIURO STUDIÓW I PROJEKTÓW
ROZWOJU ROLNICTWA „BIPROZET”
W WARSZAWIE
Pracownia Rolna we Wrocławiu
50-266 Wrocław
ul. Łaciarska 4, tel. 38-969

CECHA PROJEKTU:

FUNKCJA	IMIĘ I NAZWISKO	DATA	PODPIS
St.asystent	Stanisław Prądzynski	XII.82	<i>[Signature]</i>
"	Jadwiga Tylińska	"	<i>[Signature]</i>
St.proj.	mgr Hanna Wrabec	"	<i>[Signature]</i>
Konsultant	mgr Krzysztof Eysymontt	"	<i>[Signature]</i>
Kier.Zespołu	mgr inż.Henryk Ciesielski	"	<i>[Signature]</i>

Kier.Pracowni inż.Stanisław Kiełczewski

KIEROWNIK
Pracowni Rolnej
inż. Stanisław Kiełczewski

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244

Nr inw. 3918

METRYCZKA PARKU — OGRODU

1	Adres: miejscowość (dzielnica, ulica, nr posesji) <div style="text-align: center; padding: 5px;">Obora</div>	gmina <div style="text-align: center; padding: 5px;">Lubin</div>	województwo <div style="text-align: center; padding: 5px;">legnickie</div>
2	Nazwa parku: aktualna: <div style="padding: 5px;">Obora</div>	dawna: <div style="padding: 5px;">Oberau</div>	
3	Rodzaj parku i stan jego zachowania: <div style="padding: 5px;">Park naturalistyczny</div>		
4	Czas powstania i najważniejsze fazy przekształceń: <div style="padding: 5px;">I - 60-te lata XIX w. II. Kon. XIX w.</div>		Autor:
5	Powierzchnia parku: Ogółem ha <div style="padding: 5px;">3,2</div>	w tym wód w ha <div style="padding: 5px;">0,02</div>	Istniejące budynki: 1. O wartościach zabytkowych <div style="padding: 5px;">Dwór renesansowy. Niektóre budynki folwar- czne z kon. XIX w.</div>
6	Nr i data rejestru parku — ogrodu	6a. Opinia Komisji Konserwatorskiej	2. Inne:
7	Użytkownicy obiektu: <div style="padding: 5px;">Państwowe Gospodarstwo Rolne w Szklarach Górnych, Gospodarstwo w Oberze. Numery działek według rejestru gruntów <div style="display: inline-block; text-align: right; vertical-align: middle;">465 2</div></div>		
8	Istniejące dokumentacje (data i autor): <div style="padding: 5px;">brak</div>	1. Pomiar sytuacyjno-wysokościowy: <div style="padding: 5px;">brak</div>	2. Inwentaryzacja zieleni: <div style="padding: 5px;">brak</div>
	3. Studium historyczne: <div style="padding: 5px;">brak</div>	4. Założenia techniczno-ekonomiczne: <div style="padding: 5px;">brak</div>	5. Dokumentacje branżowe, techniczne i ekspertyzy: <div style="padding: 5px;">brak</div>
9	Przeprowadzone remonty:	Budynków	Parku
		Metrykę sporządził: <div style="padding: 5px;">H. Wrabec, S. Prądkowski</div> Data: <div style="padding: 5px;">XI-1982 r.</div>	

I. KRÓTKA ANALIZA HISTORYCZNA

Wieś Obora /niem. Oberau/ składała się pierwotnie z trzech części: górnej, środkowej i dolnej. Jak podaje Zimmermann dobra górne i środkowe znajdowały się z końcem XVIII wieku w posiadaniu radcy von Becka. Majątek dolny należał wówczas do rodziny von Kottwitz. Taki podział posiadłości utrzymywał się jeszcze w 30-tych latach XIX w. bowiem jak podaje Knie w 1830 roku górną i środkową częścią wsi zarządzał major von Packisch, dolną zaś nieznany z imienia John. Jednak już w 1845 roku wszystkie trzy majątki znalazły się we wspólnym władaniu Chona von Packischa wzmiankowanego w 1876 roku. Wkrótce po tej dacie dobra górne i środkowe zakupił Artur von Wentzky, który sprzedał je w ciągu roku Stefanowi zu Stolberg-Wernigerode. Majątek dolny natomiast posiadał w owym czasie Adolf Scholtz. Prawdopodobnie w roku 1886 nastąpiła między tymi ostatnimi wymiana dóbr. Stefan zu Stolberg-Wernigerode przejął część dolną wsi, Adolf Scholtz zaś górną.

Z końcem XIX wieku, po śmierci Stefana zu Stolberg-Wernigerode dobra środkowe i dolne oddziedziczyła żona Ordalia z domu von Nicklsch - Roseneck i jej dzieci. Między rokiem 1905 a 1917 obie te części zakupił Wallentin von Wallestrem, przyłączając je do Majoratu Szklary. W rękach jego syna Nicolausa pozostały one do czasów II-giej wojny światowej. Posiadłością górną zaś zarządzał przez cały^{ten} czas Adolf Scholtz.

Jak wskazują zachowane elementy architektoniczne, renesansowy dwór we wsi Obora Dolna wzniesiony został w II-giej połowie XVI-go wieku i przebudowany w XVII-tym stuleciu. W ciągu XIX-go wieku poddano go gruntownej modernizacji.

3 Jest to dwukondygnacyjny z mezzaninem budynek, podpiwniczony i założony na planie litery "L". Od wschodu jest on dostępny z tarasu ziemnego, zbudowanego między dwoma skrzydłami. Na taras prowadzą schody. Obecnie pozostający w stanie ruiny dwór, zachował XVI-wie obramienia okien oraz powstały w II-giej połowie XVII-go wieku portal główny z przerwany naczółkiem.

Położony w środkowej części wsi Obora /tzw. Obora Środkowa/ dwór elewacją frontową zwrócony został na wschód ku dziedzińcowi, wokół którego skupiono gospodarczą zabudowę. Od folwarcznego majdanu rezydencję oddzielał prawdopodobnie półkolisty gazon, który obiegała droga prowadząca na podjazd /por. mapę z koń. XIX w./.

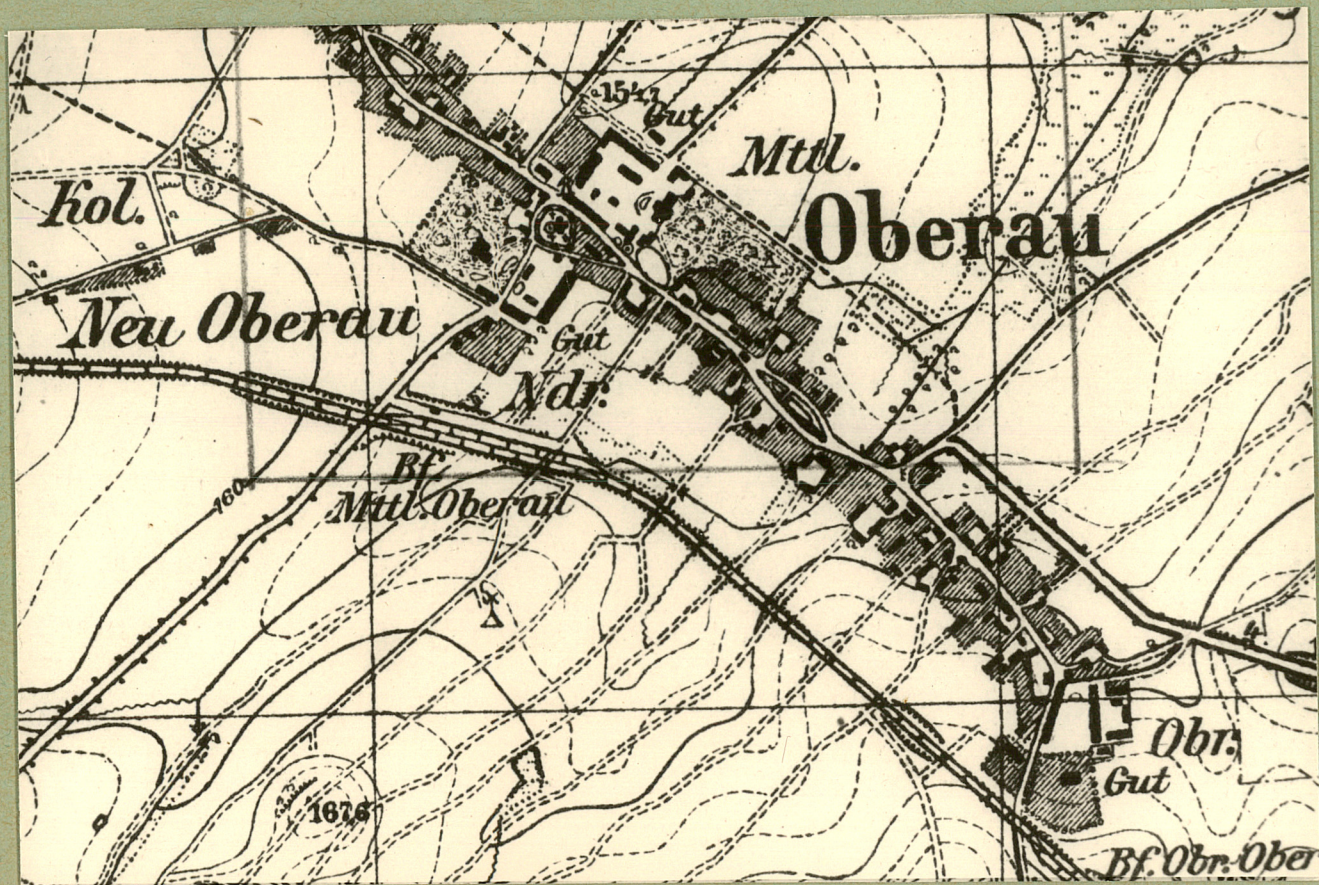
Między gazonom a folwarkiem biegnie z południa na północ prosta droga prowadząca do szosy i położonego w północnej części założenia dworskiego kościoła.

Dwór w obojętym otoczony został niewielkim parkiem naturalistycznym, powstałym około 60-tych lat XIX wieku na dawnych dworskich łakach. Od zachodu i północną granicę założenia zamykały rzędowe nasadzenia drzew, z których zachowały się nieliczne dęby, dzisiaj ok. 120-letnie. Wzdłuż brzegów parku prowadzone były drogi jako promenady spacerowe oraz powstały ścieżki łączące obrzeże założenia z jego wnętrzem /por. mapę z koń. XIX w./.

Z koń. XIX wieku drzewostan parkowy wzbogacono o pojedyncze drzewa /kłony, lipy, robinie/.

B i b l i o g r a f i a

1. Zimmermann F. - Beiträge zur Beschreibung von Schlesien.
Brieg 1789, T.8, s.238.
2. Knie J.G. - Alphabetisch-Statistisch-topographische Uebersicht der Dorfer, Flecken, Städte ...
Breslau 1845 ~~ss. 454~~ 1830 s.527.
3. Knie J.G. - Alphabetisch-Statistisch-topographische Uebersicht der Dorfer, Flecken, Städte....
Breslau 1845 o.454.
4. Pastorff M. - Schlesische Güter- Adressbuch.
Breslau 1876, 1905, 1917, 1922, 1930.
5. Krane A. - Wappen und Handbuch in Schlesien Landgesessenen Adels.
Görlitz 1901-1904 s.130.

Fotokopia planu wsi Obora z 1889 r.

II. CHARAKTERYSTYKA STANU ISTNIEJĄCEGO

1. Układ przestrzenny.

Założenie dworskie w Oberze położone jest w środkowej części wsi, przy szosie wiodącej z Jędrzychowa do Lubina.

Wschodnią część założenia zajmuje rozległy dziedziniec wraz z otaczającą go zabudową oraz teren kościelny.

Dziedziniec znajduje się na terenie lekko pochyłym o spadku w kierunku północno-wschodnim. Stary budynek dworu usytuowany jest w środkowej części założenia po zachodniej stronie dziedzińca. Jest to budynek w dużym stopniu zdewastowany i opuszczony /aktualnie mieszka w nim jedna rodzina/.

Przy dworze znajduje się wysoki taras ziemny, wzmocniony murem oporowym, z częściowo zachowaną balustradą. Zachodnią część założenia zajmuje mały parczek, w którym w ostatnim okresie zbudowano hydrofornię. W parku oraz na dziedzińcu folwarcznym znajdujemy wiele małych pomieszczeń gospodarczych.

W pobliżu drogi przebiegającej dziedziniec zbiera się gnojówka, spływająca z wyżej położonej obory.

Obiekt nie posiada ogrodzenia.

2. Skrócona inwentaryzacja roślin.

Wykaz drzew.

1. <i>Acer platanoides</i>	- klon pospolity	
2. <i>Acer pseudoplatanus</i>	- klon jawor	
3. <i>Quercus robur</i>	- dąb szypułkowy	5 szt.
4. <i>Robinia pseudoacacia</i>	- robinia akacjowa	1 "
5. <i>Tilia cordata</i>	- lipa drobnolistna.	

W wykazie podane ilości drzew wyróżniających się.

Najstarsze drzewa rosną w północno zachodniej części parku.

Są to dęby szypułkowe o średnicach pni po 0,9 m oraz jeden dąb o pniu grubości 0,8 m. W ich sąsiedztwie rośnie robinia akacjowa o średnicy pnia 0,5 m. Na dziedzińcu, w pobliżu dworu rośnie dąb szypułkowy o średnicy pnia 0,5 m. Drzewostan parkowy posiada obecnie charakter leśny. Dominującym gatunkiem w drzewostanie jest robinia akacjowa. W domleszce występują: lipa, dąb, jesion, oraz klon. Średnice pni drzew wynoszą 0,2 - 0,4 m.

Stan zdrowotny drzew jest dobry. Pod okapem drzewostanu masowo występuje podszyt, w którym obok bzu czarnego spotykamy: trzmielinę, leszczynę, kruszynę oraz samosiew drzew. Powierzchnie trawiaste wymagają całkowitej renowacji.

3. Analiza stopnia zachowania układu zabytkowego.

Założenie pozostaje w pierwotnych granicach. Budynek dworu wymaga przeprowadzenia kapitalnego remontu. Zachowała się zabudowa folwarczna oraz sąsiadujący z nią kościół. W okresie powojennym na terenie założenia wzniesiono wiele małych pomieszczeń gospodarczych oraz hydrofornię. Dawny układ komunikacyjny parku jest nieczytelny.

4. Rola obiektu w krajobrazie.

Założenie dworskie wraz z kościołem wprowadza duże urozmaicenie w zabudowie wsi.

III. WNIOSKI.

1. Granicę ochrony konserwatorskiej w zakresie ochrony układu przedstawiono na planie, w graficznej części opracowania.
2. Ochroną ekologiczną obejmuje się cały drzewostan rosnący na terenie założenia.
3. W ramach zmiany sposobu użytkowania należy przenieść w jedno wydzielone dla tego celu miejsce wszystkich prowizoryczne pomieszczenia gospodarcze.
4. Z zakresu niezbędnej renowacji należy:
 - a/ wykonać remont kapitalny budynku-dworu - adoptującego na cele mieszkalne lub administracyjne,
 - b/ zlikwidować spływanie gnojówki na teren dziedzica,
 - c/ przeprowadzić zabiegi pielęgnacyjne w drzewostanie parkowym.

1. Widok na pałac od strony wschodniej.

2. Widok na pałac od strony folwarku.

3. Główne wejście do pałacu.

4. Wzrok na kościół z dziedzińca gospodarczego.

5. Widok na pałac od strony południowo zachodniej.

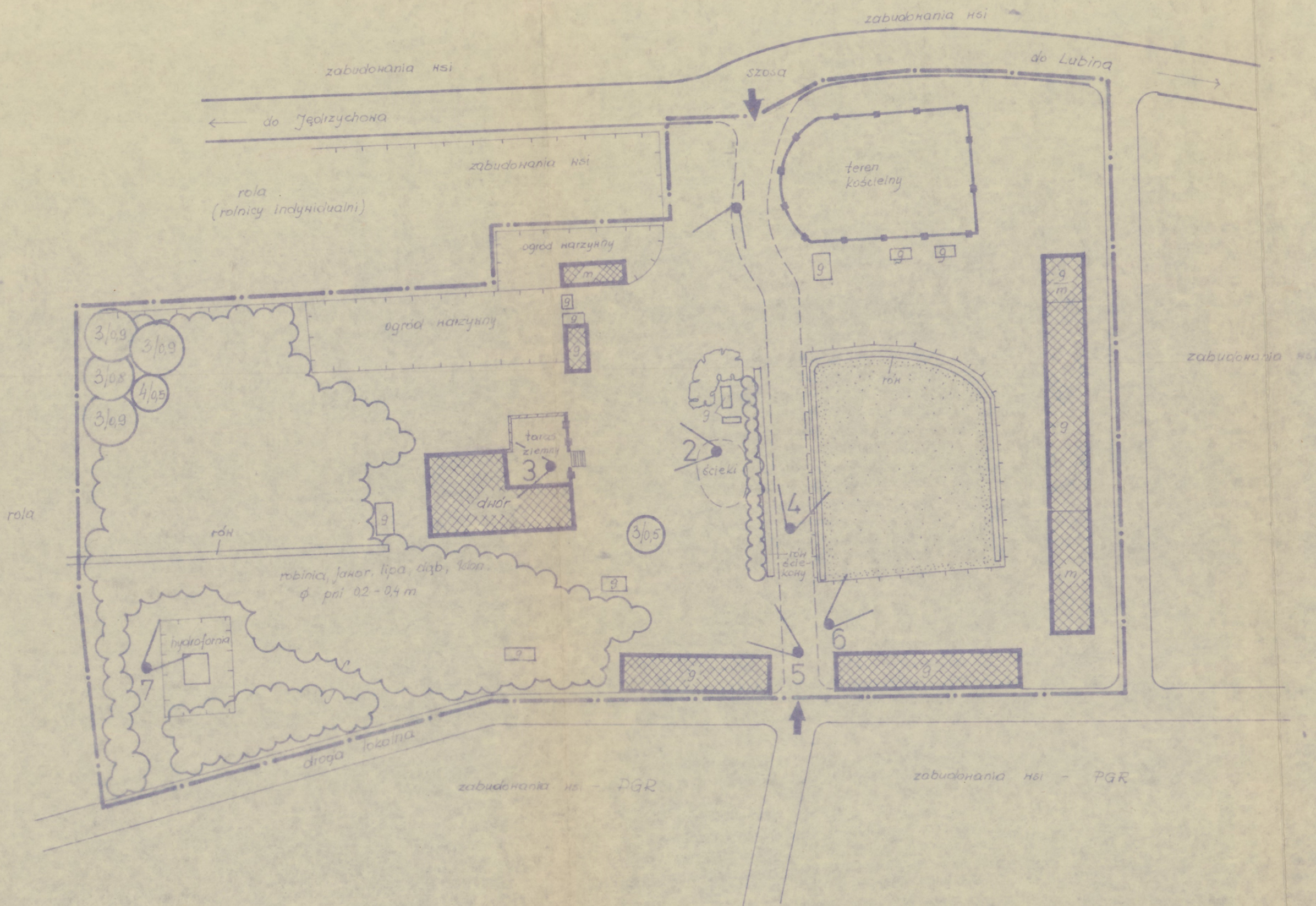
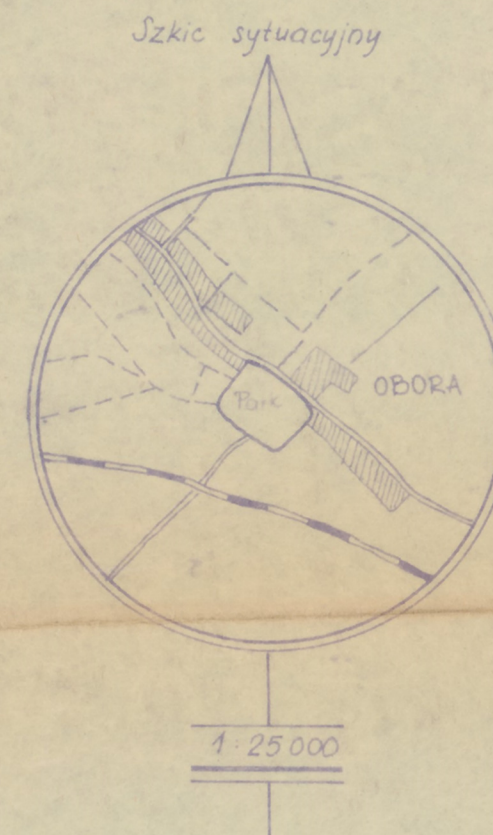

6. Fragment dziedziny gospodarczego.

7. Fragment parku.

OBORA

Wykaz drzew

1. *Acer platanoides* — klon pospolity
2. *Acer pseudoplatanus* — klon jawor
3. *Quercus robur* — dąb szypułkowy
4. *Robinia pseudoacacia* — robinia akacjowa
5. *Tilia cordata* — lipa drobnolistna

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 24
Nr amn. 3918

Ewidencja parku w Oborze	
gm. Polkowice,	woj. legnickie
Skala 1:1000	Pon. ok. 3,2 ha
wykonat: Stanisław Prądzyński	X. 1982
kreslita: Jadwiga Tylińska	Rys. 1 (1)

PODSTAWOWE OZNACZENIA GRAFICZNE ELEMENTÓW PLANÓW DLA CEŁÓW EWIDENCJONOWANIA ZABYTKOWYCH ZAŁOŻEN ZIELENI

	aktualna granica parku
	pierwotna granica parku
	budynki murowane
	budynki drewniane
	budynki murowane o wart. zabytkowych
	budynki drewniane o wart. zabytkowych
	miejsca, lub pozostałości budynków zabytkowych
	rzeźby parkowe
	ogrodzenie trwałe (z muru, kamienia, metalu na podmurówce i słupach bet. lub metalowych)
	ogrodzenie trwałe o wartościach zabytkowych
	ogrodzenie nietrwałe
	bramy i furtki
	elementy architektury ogrodowej
	pnie po starych drzewach
	a) aktualne wejście do parku b) dawne wejście do parku
	baseny fontanny
	rzeki, strumienie

	naturalny zbiornik wodny
	naturalny zbiornik wodny, zarosnięty szuwarami
	skarpy
	drogi dawne dobrze zachowane
	ślady dawnych dróg
	drogi założone współcześnie
	masyw starodrzewia
	szałery, lub aleje
	pojedyncze stare drzewa liściaste iglaste
	drzewa uznane za pomniki przyrody
	masyw drzewostanu młodego
	pojedyncze młode drzewa liściaste i iglaste
	skupiny krzewów
	żywopłoty
	powierzchnie trawiaste
	kwietniki
	osie kompozycji

	osie widokowe
	stanowisko i kier. wyk. zdjęcia fotograficz.
	granica ochrony zabytkowego założenia
	granica ochr. zewn. powiązań widokowych
	granica ochrony ekologicznej
$\frac{3}{16}$	gatunek / ilość szt.
$\frac{3}{0,9}$	gatunek / średnica pnia (m)
$\frac{3/6}{0,5}$	gatunek / ilość szt. średnica pnia (m)
$\frac{3/150}{17/26}$	gatunek / \varnothing pnia (m) \varnothing korony (m) / wysokość (m)

UWAGA: Ostatnie oznaczenie odnosi się do egz. drzew o cechach pomników przyrody.